



BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
IGAZGATÓ-HELYETTESI SZERVEZET
KATASZTRÓFAVÉDELMI HATÓSÁGI SZOLGÁLAT

Ügyszám: 35500/10623/2019.ált.
Ügyintéző: Szőke Péter

Tárgy: A Mátrai Erőmű Zrt. (Visonta) által üzemeltetett Őzse-völgyi ipari víztározóból 2019.07.22 és 08.28 között kibocsátott szennyvíz által okozott rendkívüli vízszennyezés bírsága

Melléklet: 1 pld táblázat

HATÁROZAT

I. Kötelezem a Mátrai Erőmű Zrt.-t (székhelye: 3271 Visonta, Erőmű u. 11.), hogy az üzemeltetésében lévő Őzse-völgyi ipari víztározóból 2019.07.22 és 08.28 között kibocsátott szennyvíz mennyiségére és minőségére tekintettel

2 104 302,- Ft,
azaz kettőmillió száznégyezer-háromszázkettyő forint

rendkívüli vízszennyezési bírságot fizessen.

II. A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő hónap 15. napjáig kell átutalni az alábbiak szerint:

- a. a bírság 70 %-át, **1 473 011,- Ft**-ot, azaz **egymillió-négyyszázhetvenháromezer tizenegy forintot** a MÁK 10032000-01040047-00000000 számú központosított bevételek beszedése célelszámolási számla – Vízügyi bírság számlájára,
- b. a bírság 30 %-át, **631 291,- Ft**-ot, azaz **hatszázharmincegyezer-kettőszázkilencvenegy forintot** a szennyvíz kibocsátás helye szerinti, területileg illetékes önkormányzat, vagyis Halmajugra Község Önkormányzat 11739030-15381701 számú költségvetési számlájára.

Az átutalási megbízáson fel kell tüntetni a bírság megnevezését és a határozat számát.

III. Felhívom a figyelmét, hogy amennyiben a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A határidőre be nem fizetett bírságok adók módjára kerülnek behajtásra.

IV. A határozat ellen – annak közlésétől számított - **15 napon belül** Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságnak, mint országos vízügyi hatóságnak

Cím: 3525 Miskolc, Dózsa Gy. út 15. ✉: 3501 Miskolc Pf.: 18. Tel.:46/502-962

E-mail: borsod.vizugy@katved.gov.hu

Ügyfélfogadás és ügyintézői telefonos ügyfélfogadás:

3530 Miskolc, Mindszent tér 4. Tel: 46/517-300 Fax: 46/517-388

Hétfő, szerda 9:00-12:00, 14:00-16:00; Péntek 9:00-12:00

címzett, de a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz, mint területi vízügyi hatósághoz benyújtott fellebbezéssel lehet élni.

A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a fellebbezés illetéke: 15 000,- Ft, melyet illetékbélyeg formájában a fellebbezés eredeti példányán kell leróni. Fellebbezés hiányában a határozat a kézhezvételtől számított 16. napon - külön értesítés nélkül - jogerőre emelkedik.

INDOKOLÁS

A BAZ Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság bejelentést kapott 2019.07.22-én az ÉMVIZIG-től, miszerint a Nyiget-patakon vízszennyezést és halpusztulást észleltek. A szennyezés forrását keresve a Mátrai Erőmű ZRt. (továbbiakban: ME) üzemeltetésében lévő Ózse-völgyi víztározót azonosítottuk.

A bejelentés kapcsán Igazgatóságunk 2019. július 23-án helyszíni ellenőrzés keretében vizsgálta a bejelentésben foglaltak megalapozottságát. A látottak a 35500/6815-10/2019.ált. sz. jegyzőkönyvben kerültek rögzítésre.

A Mátrai Erőmű Zrt.- 3271 Visonta, Erőmű utca 11.- mint engedélyes a 35500/2225-2/2015.ált., valamint a 1313-1/2010. számon módosított 23.077-3/1987. számú egységes szerkezetbe foglalt vízjogi üzemeltetési engedély alapján üzemelteti vízellátási mélyvízvezetékét, köztük az Ózse-völgyi ipari víztározót. Az engedély 2020.február 28-ig hatályos.

Az Ózse-völgyi ipari víztározóban tárolt szennyezett víznek a tározó szivornyás rendszerű túlfolyó műtárgyán történő szabályozhatatlan elfolyásának (ami kb.30000 m³ víz elfolyásával járt volna) megakadályozása érdekében a ME 2019.07.22-én szabályozott szennyvíz kibocsátást kezdett. A vízvédelmi hatóságot a tározóban kialakult rendkívüli vízminőségi állapotról és a tározott szennyezett víz leürítéséről a ME előzetesen nem tájékoztatta, arról illetve a szennyvízkibocsátás által okozott rendkívüli vízszennyezésről a vízvédelmi hatóságot kívülálló értesítette. Az Ózse-völgyi tározó ürítését a ME 2019.07.22-én 17.00-kor befejezte, majd a szintén általa üzemeltetett Markazi víztározóból pedig a Nyiget - patakon előállt vízminőségi állapot javítása érdekében 2019.07.22-én 18.00-tól vízleeresztést kezdett.

A 2019.07.23-i helyszíni szemle során a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Laboratóriumi Osztály Környezetvédelmi Mérőközpontja (továbbiakban: hatósági laboratórium) az eljárás során vízmintavételezést végzett a vonatkozó jogszabályok előírásainak megfelelően az alábbi helyeken és módon:

" Ózse-völgyi tározó tolózáriján elfolyó vízből (pH:7,63, vezkép.:1423 µS/cm, old.ox.: 3,6 mg/l)

" Nyiget-patak - az Ózse-völgyi tározóból elvezető csatorna torkolata alatt (pH:8,167, vezkép.:394 µS/cm, old.ox.: 7,75 mg/l).

A vízvédelmi hatóság előzetes tájékoztatása nélkül 2019.07.22-én történt szennyvízkibocsátással okozott rendkívüli vízszennyezés miatt, a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004.(VII.21.) Korm. rendelet 36.§ (4) bek. b) pontja szerinti rendkívüli vízszennyezési bírság megállapításakor a 2019.07.23-án a Hatósági Laboratórium által végzett vízmintavétel vizsgálati eredményeit vettem figyelembe – más akkreditált laboratórium által kiadott vizsgálati eredmény hiányában -, tekintettel arra, hogy a tározott víz minőségében érdemi változás nem történt a 07.22-i leürítés és a 07.23-i mintavétel között.

A ME ZRt. Igazgatóságom 35500/6815-15/2019.ált. számú határozatában foglaltak szerint az Őzse-völgyi víztározóból a további szabályozott szennyvíz leeresztéseket – a Markazi-víztározóból egyidejűleg biztosított hígítóvíz kibocsátással – a vízvédelmi hatóság előzetes tájékoztatásával végezte addig, amíg a folyamatosan javuló vízminőség lehetővé tette a tározott víz üzemszerű felhasználását a ME ZRt. technológiájában.

A 2019.07.24 és 08.28 között az Őzse-völgyi víztározóból történt szennyvíz kibocsátások miatt, a 220/2004.(VII.21.) Korm. rendelet (továbbiakban: „R”) 36.§ szerinti rendkívüli vízszennyezési bírságot az (4) bek. a) pontja szerint állapítottam meg, figyelembe véve hogy a ME ZRT. a további leürítéseket előre bejelentette és a károk enyhítése érdekében tőle elvárható módon közreműködött.

A 2019.09.17-én ismételt helyszíni szemlét tartott a vízvédelmi hatóság, melynek során vízmintavételt végzett a hatósági laboratórium az Őzse-völgyi víztározóból, a Nyiget és a Bene-patakokból. A 35500/6815-15/2019.ált. számú határozatban előírtak teljesítéseként a ME Zrt. képviselője átadta és az eljáráson felvett, 35500/7464-4/2019.ált. számon iktatott jegyzőkönyvhöz csatolásra került az Őzse-völgyi tározóból történt szabályozott leürítésekre vonatkozó mennyiségi és minőségi adatokat tartalmazó táblázatokat (1-3. számú mellékletek), intézkedési tervüket (4.sz. melléklet) és a tározóból leürített víz akkreditált laboratóriumi vizsgálati eredményeit (5.sz. melléklet).

A hatósági laboratórium által 2019.09.17-én vett vízminták vizsgálati eredményei szerint az Őzse-völgyi víztározóban tárolt víz minősége megfelelt a 28/2004.(XII.25.) KvVM rendelet 2.számú mellékletében az időszakos vízfolyás befogadókra vonatkozóan megállapított területi kibocsátási határértékeknek, ezért az akkor tárolt vízből történő további esetleges kibocsátások nem voltak már vízszennyezésnek minősíthetők, a rendkívüli vízminőségi állapot lezártnak volt tekinthető.

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. tv. 106. § (1) bek. alapján, aki jogszabályban, illetve hatósági határozatban foglalt, a környezet védelmét szolgáló előírást megszeg, vagy azokban megállapított határértéket túllép, – az általa okozott környezetszennyezés, illetőleg környezetkárosítás mértékéhez, súlyához és ismétlődéséhez igazodó – környezetvédelmi bírságot köteles fizetni.

Az „R” 36. § szerint:

„(1) Aki rendkívüli szennyezést okoz, rendkívüli vízszennyezési vagy csatornabírságot köteles fizetni.

(2) A rendkívüli vízszennyezési vagy csatornabírságot a szennyezés időszakára minden szennyező anyagra külön-külön, a szennyező anyagok teljes mennyiségére kell meghatározni.

(3) A szennyező anyagok mennyiségét – a kibocsátási határértékek figyelembevételével – az anyagfelhasználás, illetve a kibocsátott szennyvíz minőségi és mennyiségi adataira figyelemmel, műszaki becsléssel kell meghatározni.”

(4) A kiszabott bírság a 2. számú melléklet alapján megállapított bírságösszeg:

a) ha a kibocsátó a rendkívüli szennyezés tényét a vízvédelmi hatóságnak, illetve a szolgáltatónak haladéktalanul bejelentette és a károk enyhítése érdekében tőle elvárható módon közreműködött;

b) kétszerese, ha a szennyezés tényét kívülálló észleli, majd a kibocsátó a károk enyhítésében közreműködik;

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 104. § (1) a) és e) pontja alapján eljárást indítottunk melyről az ügyfelet 35500/10623/2019. ált. ügyszámon értesítettük.

A bírságszámítás lépései az „R” 2. sz. melléklet alapján:

A bírságot a szennyezési időszakra minden szennyező anyagra külön-külön, a kibocsátott szennyező anyagok teljes mennyiségére kell megállapítani.

$$B_R = \Sigma B_{sza}$$

és

$$B_{sza} = [Q_r \times C_i \times k] \times R$$

illetve nem szennyvízzel történő rendkívüli szennyezés esetén

$$B_{sza} = M_r \times k \times R$$

ahol

B_s = egy adott szennyező anyagra számított bírság a rendkívüli szennyezés időszakára
za [Ft]

Q_r = a rendkívüli szennyezés időszakában kibocsátott szennyvízmennyiség
[m³/rendkívüli szennyezési időszak]

M_r = a nem szennyvízzel okozott rendkívüli szennyezés szennyező anyagának teljes
(becsült) mennyisége

R = rendkívüli szennyezési szorzótényező, melynek értékei a 36. § (4) bekezdés

a) pontja esetén: $R = 1$

b) pontja esetén: $R = 2$

c) pontja esetén: $R = 3$

d) pontja esetén: $R = 5$

A ME Zrt. 2019.08.28-án kelt levelében és a 2019.09.17-én átadott dokumentumokban foglaltak figyelembevételével a rendkívüli vízszennyezési bírság számításánál az eredményeket a megadott vízmennyiségekkel az alábbiak szerint érvényesítem:

kibocsátási időszak	kibocsátott szennyvíz mennyisége (m3)
július 22.	2000
július 24.	3600
július 25.	8100
július 26.	6750
július 27.	4700
július 28.	3600
július 29.	3600
július 30.	1200
augusztus 2.	2100
augusztus 3.	5100
augusztus 13.	2400
augusztus 14-17.	36000
augusztus 18-27.	54400
augusztus 28.	1600

A határozat mellékletét képező táblázat a tartalmazza a szennyezés nemét, a mért koncentrációt, az adott időszak alatt kibocsátott szennyezőanyag – mennyiséget, a bírságtételt, a számított bírságot és a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti un. számított rendkívüli vízszennyezési bírságot.

Mivel a rendkívüli szennyezés tényét Igazgatóságunknak kívülálló jelentette, ezért a 2019.07.22-én kibocsátott szennyvíz vonatkozásában a R. 36.§ (4) bek. b) pontja szerint R értékét 2-nek vettem. A 2019.07.24 és 2019.08.28 közötti időszakban történt szennyvízkibocsátás esetében, mivel azt az üzemeltető Mátrai Erőmű Zrt. előre bejelentett módon végezte és a szennyezés mértékének csökkentése érdekében a tőle elvárható módon járt el, a rendelet 2. sz. melléklet 2.8. pontja szerint rendkívüli szennyezési szorzótényező (R) értékét 1 – nek vettem.

A rendelet 2. számú melléklete szerint megállapított bírság:

2*132 160 Ft + 1 839 982 Ft = 2 104 302,- Ft

A bírság összegének megosztásáról és befizetéséről a 220/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet 34. § (3) bekezdés a) pontja alapján rendelkeztem.

A határozatot a környezet védelméről szóló 2005. évi LIII Tv. 106. § (1) bekezdés, a felszíni vizek védelméről szóló 220/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet 36. § -ban foglaltak alapján, a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1), és a 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 8. pontjában biztosított jogkörömben, az Ákr. 80.§. (1) és 81.§.(1) bekezdése szerint eljárva hoztam meg.

A fellebbezéshez való jogot az Ákr. 116. § (1), (2) és (3) bekezdése, valamint 118. §-a és a Kvt. 66/B. §-a biztosítja.

A fellebbezési eljárás illetékének mértéke *az illetékekről* szóló 1990. évi XCIII. törvény mellékletének XIII. fejezet 2. d) pontja alapján határoztam meg.

Kelt Miskolcon az elektronikus bélyegző szerint.

**Lipták Attila tűzoltó dandártábornok
tűzoltósági tanácsos
megyei igazgató
helyett és nevében**

**dr. Csapó Zoltán
szolgálatvezető-helyettes**

Kapják:

1. Mátrai Erőmű Zrt. 3271 Visonta, Erőmű utca 11. + **melléklet + elektronikus úton**
2. Halmajugra Község Önkormányzata 3273 Halmajugra, Kossuth út 163. + **melléklet + elektronikus úton**
3. Heves Megyei Főügyészség Eger, Barkóczy út 1. 3300 (jogerő után)
4. Iratokhoz

A 35500/10623/2019. ált. ügyszámú határozat melléklete

	Szennyvíz mennyiség az adott időszak alatt	A szennyezés neve	Mért koncentráció	Határérték	Bírságot koncentráció	Szennyező anyag mennyiség az adott időszak alatt	Bírságtétel	Számított bírság
	m3		mg/l	mg/l	mg/l	kg	Ft/kg	Ft
2019.07.22	2000	KOIk	350		113	226,00	70	15820
2019.07.22	2000	BOI5	237		237	474,00	210	99540
2019.07.22	2000	szulfid	1,2	0,01	1,2	2,40	7000	16800

Összesen:

132160

	Szennyvíz mennyiség az adott időszak alatt	A szennyezés neve	Mért koncentráció	Határérték	Bírságot koncentráció	Szennyező anyag mennyiség az adott időszak alatt	Bírságtétel	Számított bírság
	m3		mg/l	mg/l	mg/l	kg	Ft/kg	Ft
2019.07.24	3600	KOIk	350	237	113	406,80	70	28476
2019.07.24	3600	BOI5	237	0	237	853,20	210	179172
2019.07.24	3600	szulfid	1,2	0	1,2	4,32	7000	30240
2019.07.25	8100	KOIk	350	237	113	915,30	70	64071
2019.07.25	8100	BOI5	237	0	237	1919,70	210	403137
2019.07.25	8100	szulfid	1,2	0	1,2	9,72	7000	68040
2019.07.26	6750	KOIk	121	87	34	229,50	70	16065
2019.07.26	6750	BOI5	87	0	87	587,25	210	123323
2019.07.26	6750	szulfid	0,04	0	0,04	0,27	7000	1890
2019.07.27	4700	KOIk	121	87	34	159,80	70	11186
2019.07.27	4700	BOI5	87	0	87	408,90	210	85869
2019.07.27	4700	szulfid	0,04	0	0,04	0,19	7000	1316
2019.07.28	3600	KOIk	121	87	34	122,40	70	8568
2019.07.28	3600	BOI5	87	0	87	313,20	210	65772
2019.07.28	3600	szulfid	0,04	0	0,04	0,14	7000	1008
2019.07.29	3600	KOIk	121	87	34	122,40	70	8568
2019.07.29	3600	BOI5	87	0	87	313,20	210	65772
2019.07.29	3600	szulfid	0,04	0	0,04	0,14	7000	1008
2019.07.30	1200	KOIk	121	87	34	40,80	70	2856
2019.07.30	1200	BOI5	87	0	87	104,40	210	21924
2019.07.30	1200	szulfid	0,04	0	0,04	0,05	7000	336
2019.08.02	2100	KOIk	121	87	34	71,40	70	4998
2019.08.02	2100	BOI5	87	0	87	182,70	210	38367
2019.08.02	2100	szulfid	0,04	0	0,04	0,08	7000	588
2019.08.03	5100	KOIk	80	0	80	408,00	70	28560
2019.08.13	2400	KOIk	80	0	80	192,00	70	13440
2019.08.14-17.	36000	KOIk	78,8	0	78,8	2836,80	70	198576
2019.08.14-17.	36000	szulfid	0,09	0	0,09	3,24	7000	22680
2019.08.18-27.	54400	KOIk	78,8	0	78,8	4286,72	70	300070
2019.08.18-27.	54400	szulfid	0,09	0	0,09	4,90	7000	34272
2019.08.28	1600	KOIk	78,8	0	78,8	126,08	70	8826

2019.08.28	1600	szulfid	0,09	0	0,09	0,14	7000	1008
Összesen:								1839982

A határértékek megállapításánál figyelembevettem a 27/2005. (XII. 6.) KvVM rendelet 6. sz. mellékletének előírásait a több címen kivethető bírság elkerülésére vonatkozó sajátos szabályairól.

A táblázatokban a számított részadatok – „Szennyvíz mennyiség az adott időszak alatt”; „Szennyező anyag mennyiség az adott időszak alatt” – két tizedes jegy pontossággal kerültek közlésre, de maga a bírságösszeg a Microsoft Office Excel program alkalmazásával, a részadatok kerekítése nélkül került kiszámításra. Tényleges kerekítést csak a „Számított bírság” rovat tartalmaz a kerekítési szabályok figyelembevételével.

**Vízszennyezési bírság összesen: 2 104 302,- Ft,
azaz kettőmillió száznégyezer-háromszázkettyő forint**